

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๕๐๖/๖๓๕๒

กระทรวงยุติธรรม

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ

อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘

ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่

กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการศึกษาแนวทางความเหมาะสมตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว(ล) ๒๕๒๖๑ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่าสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เสนอข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรี โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ รับทราบข้อสังเกตดังกล่าวและมอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานหลักรับไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อสังเกตดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงยุติธรรม ขอเรียนว่า ได้ดำเนินการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นและพิจารณาศึกษาแนวทางความเหมาะสมตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ. เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมแสดงความคิดเห็น ได้แก่ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรมราชทัณฑ์ และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๒ จึงขอสรุปผลการประชุมหารือตามประเด็นของคณะกรรมการ ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ ๑ กรณีร่างมาตรา ๓ (เพิ่มมาตรา ๖/๑) กำหนดให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้ผู้เสียหายหรือทนายซึ่งได้รับความเสียหายที่มาร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนทราบถึงสิทธิการได้รับค่าตอบแทนตามพระราชบัญญัตินี้ และให้เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ปล่อยตัวจำเลยในคดีที่กำหนดแจ้งให้จำเลยทราบถึงสิทธิการได้รับค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายดังกล่าวด้วยนั้น เห็นว่านอกจากพนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ปล่อยตัวจำเลยในคดีดังกล่าวซึ่งมีหน้าที่ต้องแจ้งแก่ผู้เสียหายหรือจำเลยแล้ว สมควรที่กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ จะขอความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชนเพื่อช่วยเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิทธิของผู้เสียหายและจำเลยตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายฯ อีกทางหนึ่งด้วย

/ข้อหารือ...

ข้อหาหรือ เรื่องการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ และแนวทางปฏิบัติร่วมกันในการแจ้งสิทธิ ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายฯ ให้มีความครอบคลุมแก่ผู้เสียหายและทนายทที่แท้จริง

มติที่ประชุม

- ทุกหน่วยงานพร้อมสนับสนุนในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์สิทธิของผู้เสียหายและ จำเลยในคดีอาญา โดยขอให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพจัดเตรียมเอกสารเผยแพร่วางที่หน่วยบริการของ แต่ละหน่วยงาน ในการนี้ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพจะจัดทำสื่อวีดิทัศน์ เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน สามารถนำไปเผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์ได้

- ประเด็นปัญหาไม่สามารถแจ้งสิทธิแก่ผู้เสียหาย จำเลย หรือทนายทที่แท้จริงได้ เช่น กรณี ผู้เสียหายบาดเจ็บจนไม่รู้สีกตัว และกรณีศพนิรนาม

(๑) กรณีผู้เสียหาย

- เมื่อพนักงานสอบสวนสืบทราบว่าเป็นผู้เสียหาย หรือทนายทที่แท้จริง ก็ให้แจ้งสิทธิ ตามพระราชบัญญัตินี้

- ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพได้จัดทำแผนงาน โครงการบูรณาการร่วมกับสถานพยาบาลกรณีผู้เสียหายบาดเจ็บจนไม่รู้สีกตัว เพื่อจัดอบรมให้ความรู้ แก่เจ้าหน้าที่สถานพยาบาลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติค่าตอบแทนฯ และความร่วมมือในการให้ข้อมูล ที่เป็นประโยชน์ในการช่วยเหลือผู้เสียหายและทนายท

- กรณีศพนิรนาม สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ได้มีการดำเนินการตรวจพิสูจน์ DNA กับบุคคลที่แจ้งหาย หากผลตรวจสอดคล้องกับทนายทแล้ว จะส่งผลให้พนักงานสอบสวนดำเนินการ ทางคดีอาญาต่อไป ในการนี้ พนักงานสอบสวนจะเป็นผู้แจ้งสิทธิให้ทนายทผู้เสียหายที่แท้จริงทราบ ทั้งนี้จะได้มี การจัดทำแนวปฏิบัติร่วมกันต่อไป

(๒) กรณีจำเลย

สำนักงานศาลยุติธรรม จะร่วมมือกับกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพในการแจ้งสิทธิ แก่จำเลยกรณีศาลอนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราวก่อนศาลมีคำพิพากษา และช่วยเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ในอีกทางหนึ่ง

ประเด็นที่ ๒ กรณีร่างมาตรา ๔ (แก้ไขมาตรา ๗) กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน ผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินห้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของรัฐมนตรี และต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแพทย์ ด้านสังคมสงเคราะห์ และด้านคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน เป็นกรรมการ และตามร่างมาตรา ๕ (เพิ่มมาตรา ๑๔/๑) กำหนดให้คณะกรรมการอาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา นั้น เห็นว่า

(๑) การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแพทย์นั้น อาจพิจารณาแต่งตั้งแพทย์ จำนวน ๒ คน โดยมาจากภาคเอกชนคนหนึ่งและหน่วยงานของรัฐอีกคนหนึ่ง ซึ่งสามารถวินิจฉัยอาการบาดเจ็บ ต่างๆเพื่อประโยชน์ในการพิจารณากำหนดค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่าย แก่จำเลยตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและ ค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญานั้น อาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หรือเจ้าหน้าที่ของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เพื่อช่วยในการพิจารณาอนุมัติค่าตอบแทน ค่าทดแทน หรือค่าใช้จ่ายตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เนื่องจากผู้แทนของหน่วยงานทั้งสองอาจเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้อง ในการดูแลผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญา นอกจากนี้ ยังเป็นหน่วยงานที่มีบุคลากรทั่วประเทศ ในการที่จะทำให้การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

มติที่ประชุม

- เห็นควรให้มีผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแพทย์จำนวน ๑ คนก็เพียงพอ เนื่องจากกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและอัตราในการจ่ายค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.๒๕๔๖ ได้กำหนดอัตราการจ่ายค่าตอบแทนแก่ผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญาที่มีความชัดเจนอยู่แล้ว ประกอบกับคณะกรรมการได้มีการกำหนดแนวทางการพิจารณาเพื่อให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการสามารถพิจารณาจ่ายค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญาเป็นไปในแนวทางเดียวกันทั่วประเทศ

- การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่เหลืออาจแต่งตั้งผู้มีความรู้ความสามารถในด้านอื่นๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) และผู้มีความรู้ความสามารถด้านสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

- การแต่งตั้งผู้แทนกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเป็นคณะอนุกรรมการ เห็นว่าองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการมีผู้แทนกระทรวงยุติธรรมเป็นคณะอนุกรรมการจำนวน ๑ คนแล้ว ในส่วนการแต่งตั้งผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นคณะอนุกรรมการ เห็นควรแต่งตั้งผู้แทนกระทรวงแรงงานเป็นคณะอนุกรรมการ เนื่องจากเป็นภาพรวมของกระทรวงแรงงาน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

พ. เลิศวิทย์

(ไพบุลย์ คุ่มฉายา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๒๘๔๓

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๖๖๗